

Борис ГУЗЬ

До історії дворянських родів Величків, Дабіж, Ростковських

Вивчення біографій історичних особистостей є тривалим і багатоступінчастим процесом, який далеко не завжди можна вважати остаточно завершеним. Здавалося б, з'ясовано всі подробиці біографії, але згодом з'являються нові відомості, які доповнюють, а іноді змінюють докорінно вже знайдене.

В попередніх публікаціях я наводив біографії прилуцьких дворян Величків, яким належав хутір Вернигорівщина біля села Хаєнки, писав і про хутір Романівщину біля Ічні, історія якого тісно пов'язана з козацько-старшинськими і дворянськими родами Горленків, Дабіж, Ростковських. Документальних відомостей, знайдених в архівах і історичних публікаціях, було наведено багато, але «пошук не знає меж», як написав Михайло Талалай у післямові до публікації «Дневники княгини Дабижа». Було це сказано в контексті отримання від своїх читачів раніше невідомих відомостей про деякі епізоди життя княгини Катерини Дабіжі-Ростковської вже після видання в Росії його книги «Под чуждым небосводом», написаної у співавторстві з Е. Бордато.

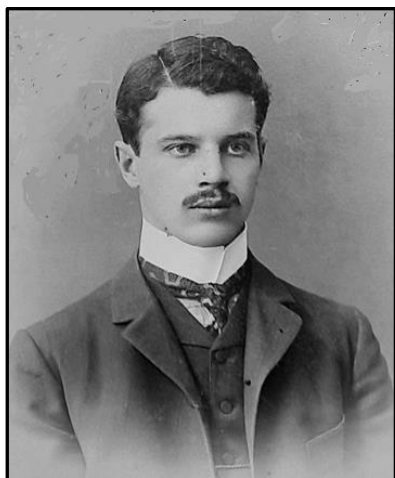
Така ж ситуація склалася і з моїми дослідженнями біографій представників дворянських родів Чернігівщини. На публікації відгукнулися родичі історичних персон та інші зацікавлені особи, певні результати принесли також додатково проведені власні пошуки, в результаті набралася достатньо нової інформації, яка доповнює вже вивчені біографії, на цьому і зупинюся докладніше.

Почну з козацько-старшинського та дворянського роду Величків з Прилуччини. Історія роду досить повно викладена в опублікованій на сайті авторській статті «Прилуцькі дворяни Велички» та в інших публікаціях. Найбільш відомим представником цього роду був Василь Львович Величко (1860–1903) – поет, драматург, публіцист та громадський діяч. Про нього багато написано і в авторських статтях, але не вдалося знайти відомостей про його дітей. Було лише відомо, що у Василя Величка у шлюбі з Марією Олександрівною, уродженою фон Дольст, було двоє дітей: син Андрій та дочка Анастасія. Також були відомості про місце та дату народження доньки, а ось про Андрія не було жодної інформації.

Відомості про нього вдалося знайти Ользі Єрьоміній з Москви, яка вивчала історію свого роду. Рідна сестра її дідуся була дружиною Андрія Величка. Ольга Єрьоміна люб'язно надала всю інформацію, знайдену в архівах, разом із відомостями, що збереглися у сім'ї.

Андрій Васильович Величко народився 22 червня 1886 р. у родовому маєтку фон Дольст у сільці Шемякіно Болховського повіту Орловської губернії і був хрещений у Казанській церкві села Столбчєє. Восприємниками при хрещенні були дядько Андрія, Микола Олександрович фон Дольст, та бабуся Любов Яківна, уроджена Бодиско. Андрій закінчив у 1904 р.

Орловську класичну гімназію, у Державному архіві Орловської області є дві характеристики на гімназиста Андрія Величка 1896–1897 та 1902–1903 навчальних років. Знайшлася навіть завірена фотографія Андрія, датована липнем 1907 року.

Андрій Васильович Величко. 1907 р.

Василь Величко, батько Андрія, раптово помер 31 грудня 1903 р. у Санкт-Петербурзі, заповівши свій маєток Вернигоровщину в Прилуцькому повіті Полтавської губернії двоюрідній сестрі по матері Марії Георгіївні Муретовій. Один із читачів у відгуку на мої публікації написав, що «Василий Величко, чисто по-человечески, поступил "по-свински" – оставил детей без наследства, даже на смертном одре он пытался мстить своей бывшей жене ...»

Як з'ясувалося, насправді все було зовсім по-іншому. Василь Величко заповів синові Андрію, як найближчому спадкоємцю по низхідній лінії, свої капітали в сумі 40 тис. рублів, а дочка Анастасія, яка не була спадкоємицею за законом, що діяв до 1912 р., отримала належну їй указну частку в 12,5 відсотків.

Маєток Василя Величка у Прилуцькому повіті не підпадав під дію основного закону про спадщину, оскільки у Полтавській та Чернігівській губерніях діяв Литовський статут, що входив до Зводу законів Російської імперії. За цим статутом можна було заповісти нерухоме майно навіть сторонній особі. Василь Величко і заповів маєток Марії Муретовій, яка після його розриву з дружиною стала близьким другом, і була супутницею поета протягом останніх півтора десятка років. За викладених обставин було б некоректно звинувачувати Василя Величка у несправедливому розподілі спадщини.

А його діти намагалися опротестувати духовний заповіт батька, подавши судові позови. Особливо відзначилася Анастасія, подавши позови на загальну суму 100 тис. рублів. Основними відповідачами були Муретови та брат Андрій, був ще позов до жіночої церковнопарафіяльної школи села Хаєнки Прилуцького повіту, яка носила ім'я її покійної бабусі Анастасії Василівни Величко (1838–1870). Батько був опікуном школи і заповів 8 тис. рублів з тим, щоб відсотки від суми йшли на її утримання. Навіть 3 тис. рублів, які він заповів сільській церкві в Хаєнках, було опротестовано.

Судовий позов Андрій та Анастасія програли, все ж Василь Величко був правознавцем за професією, його духовний заповіт було складено з юридичних позицій бездоганно.

Сім'я фон Дольст володіла кінними заводами в Шемякіно та Локні, до 1917 р. Андрій Величко займався конярством. Після революції, рятуючись від червоного терору, опинився в м. Вірному (зараз Алма-Ати), адміністративному центрі Туркестану Семиріченської області, де служив на колишньому казенному кінному заводі Дегерес, що іменувався вже Народним господарством. Основне виробництво кінного заводу розташовувалося за 105 верст від міста, а у Вірному знаходилася племінна стайня.

16 квітня 1920 р. у Вірному було зареєстровано шлюб Андрія Васильовича Величка з міською мешканкою Наталією Олександрівною Гордєєвою (нар. 29.09.1902 р.), яка служила в Семиріченському обласному провідділі. В актовому записі Андрій Величко вказаний громадянином Прилуцького повіту Полтавської губернії, так він приховав своє походження з баронського роду. Цей прийом часто використовувався, так, у дітей Дмитра та Наталії Муретових стараннями Євгенії Кулаковської, сестри Наталії, у свідоцтвах про народження 1920-х років місцем народження записано с. Хаєнки Прилуцького повіту, хоча народилися вони у Санкт-Петербурзі, крім молодшого сина Микити.

Незабаром після весілля Велички втекли до Китаю, а там сталася трагедія – Андрій

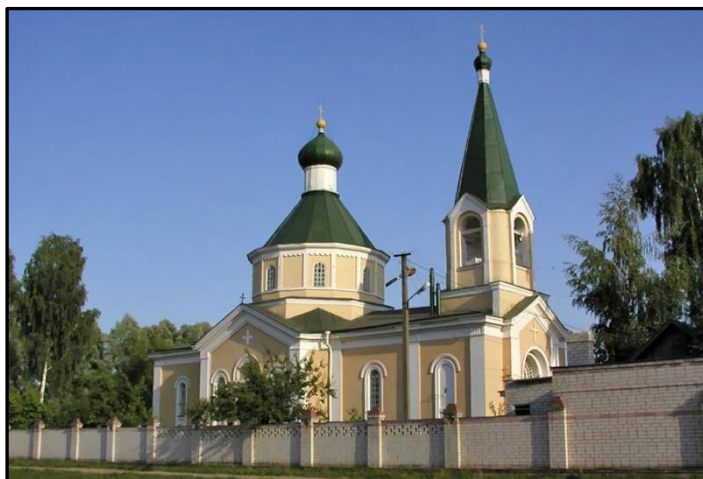
Величко був убитий за нез'ясованих поки що обставин. Ситуація в Китаї тоді була моторошною, пишуть про гримучу суміш червоних і білих, бандитизм, хунхузів, у Харбїні могли застрелити на вулиці серед білого дня. Заможні російські емігранти наймали для захисту особисту охорону.

Наталїї Величко дивом вдалося уникнути долї чоловіка, 1922 р. вона повернулася назад у Туркестан до матерї, продавши весільний подарунок чоловіка – діамантове кільце. За спогадами родичів Наталїя повернулася з Китаю виснаженою та пригнїченою. Була вона надломленою до кінця своїх днів, вдруге вийшла замїж, але дїтей так і не завела.

Допомогу у вивченнї неясних моментів біографїї Василя Величка надала і Наталїя Дольст, яка походить із орловської гїлки цього баронського роду. На одному генеалогїчному сайтї досї є запис про наявнїсть у Василя Величка ще одного сина Олексїя, який народився 1890 р. у Полтаві. Запис явно помилковий, Наталїя Дольст надїслала інформацію, яка пїдтвердила остаточно, що інших дїтей, крім Андрїя та Анастасїї, у Василя Величка не було.

Іншї відомостї про прилуцький рїд Величків не такї істотнї, але вони доповнюють і уточнюють вже відому інформацію. Так, знайдено метричний запис про смерть прадїда Василя Величка. Відставний поручик Іван Якович Величко помер 6 березня 1837 р. у своєму маєтку Вернигорівщина у віці 87 років. Його маєтки та крїпаки на Полтавщинї перейшли до сина Миколи, дуже успішного помїщика.

Микола Величко видїлив значнї кошти на будівництво в селї Сорочинцях біля Прилук нової кам'яної Миколаївської церкви, збудованої в 1856 р. на шляху з Прилук на Іваницю. А на місцї старої дерев'яної церкви, збудованої Іваном Маркевичем у 1716 р., було поставлено каплицю. У попереднїй публікацїї помилково наведено фото іншої Миколаївської церкви по вул. Галаганівській в Прилуках, яка була збудована в 1712 р. А Сорочинська церква Миколи Чудотворця разом з селом ввійшла до складу м. Прилуки в 1938 р., вона діє і понинї. Церква огорожена, поряд з нею будинок колишньої церковнопарафіальної школи і сторожка.

Миколаївська церква на Сорочинцях. Прилуки, вул. Шкільна, 1

Знайдено запис про шлюб дочки Миколи Величка Наталїї та Валерїана Йосиповича Пїдвисоцького (1822–1892), про якого написано на сайтї в авторській статтї «Чи відвідував Пушкін Ічню». Одруження відбулося 4 червня 1850 р. у старїй Миколаївській церкві с. Сорочинцї, нареченїй було 20 років, а нареченому 28 років, він служив столоначальником Канцелярїї Попечителя Харківського навчального округу та мав чин титулярного радника. У восприємниках з боку нареченої записаний генерал-майор і кавалер Єгор Семенович Савочкін (1772–1863). Уродженець Симбірська, учасник Вїтчизняної вїйни 1812 р. останнї роки життя провів у придбаному маєтку в селї Замостя пїд Прилуками.

Встановлено рїд занять Георгїя Івановича Величка (?–1860), брата Миколи Величка, пїсля

виходу у відставку з армії в чині майора. З 1832 р. він служив судовим засідателем, а з 1852 р. – Ніжинським повітовим суддею, знайдено навіть текст присяги з його підписом.

Уточнено місце поховання дружини Василя Величка Марії Олександрівни. Померла вона 4 грудня 1924 р. в Нові Саді (Сербія), і похована 6 грудня на цвинтарі передмістя Петроварадин на правому березі Дунаю, а не на Успенському цвинтарі, як вважалося раніше.

І трохи про останніх власників маєтку Вернигорівщина. Їхня трагічна доля викладена в опублікованій на сайті авторській статті «Останні поміщики Хаєнок: Муретови». Влітку у чиновників Російської імперії починалися вакації, у період відпусток маєток оживав, тут відпочивали родичі та друзі Муретових. У метричній книзі церкви Іоанна Богослова села Хаєнки за 1914 р. в одному записі восприємником при хрещенні вказаний Юліан Андрійович Кулаковський (1855–1919), рідний дядько Наталії Муретової, професор римської словесності Київського університету ім. Св. Володимира.

У маєтку часто гостював і його син Сергій Кулаковський (1892–1949), славіст і історик літератури, який у 1922 р. став емігрантом, не повернувшись із закордонного відрядження з Польщі. Він навіть присвятив старій садибі віршовані рядки:

Какая грусть глядеть назад
И видеть этот старый сад
И белый дом за цветниками...
И тех, кого за все года
Не встретишь больше никогда...

Юліан Андрійович Кулаковський

Сергій Юліанович Кулаковський

З Санкт-Петербурга приїжджав Василь Миколайович Корабльов (1873–1936), викладач знаменитої гімназії ім. Карла Мая, відомий філолог-славіст, який пізніше був репресований

Василь Миколайович Корабльов

та засланий до Алма-Ати, де й помер. Гостювали й інші столичні друзі та колеги Дмитра та Олександра Муретових, вони за традицією ставали хрещеними батьками селянських дітей, про що є записи в метричних книгах. У літні місяці стара поміщицька садиба жила активним і насиченим життям.

За півтори версти на схід від садиби Вернигорівщина знаходилася інша поміщицька садиба – Романівщина, яку називають елітним дворянським гніздом Чернігівщини та Полтавщини. З цією садибою тісно пов'язані дворянські роди Горленків, Дабіж, Ростковських. Історії життя княжни Катерини Дабіжі присвячена вже згадана книга «Под чуждым небосводом», а окремі неясні епізоди розкрито в розміщеній на сайті авторській статті «Історія хутора Романовщина: Горленки, Забіли, Дабіжі, Ростковські» та в інших

публікаціях. Тим не менш, залишалось багато неясних моментів щодо біографії Катерини Ростковської, її дітей, племінника Олександра та інших причетних персон.

Істотну допомогу в ліквідації вузьких місць у викладених біографіях надала Галина Комарова із Санкт-Петербурга. Провівши копітки дослідження в історичних архівах та бібліотеках, вона збрала великий обсяг інформації про своїх предків, могильовських дворян Ростковських. Результатом досліджень стала її книга «Вглядываясь в прошлое», видана у 2017 р. у Санкт-Петербурзі. Ця книга є серйозним історичним дослідженням, вона заснована лише на архівних документах та наукових публікаціях, її автор уникала різних гіпотез та припущень.

Тираж книги був невеликим, відгуків у пресі не було, я також тоді пропустив це видання. Але Галина Миколаївна відгукнулася на мої публікації і люб'язно надала відомості зі своєї книги, що, у поєднанні зі знайденим самостійно, і дозволило суттєво доповнити досліджувані біографії.

У публікаціях обережно припускалось, що Катерина Василівна Дабіжа народилася в Санкт-Петербурзі, де тоді служив її батько, князь Василь Дабіжа. Але в документах Смольного інституту благородних дівчат згадуються копії метричних свідоцтв Катерини Дабіжі та її сестри Софії, видані Одеським Кафедральним Преображенським Собором, тобто сестри народилися в Одесі.

Також внесена ясність у питання про короткочасне навчання княжни Софії Дабіжі у Санкт-Петербурзькій консерваторії. Після закінчення Смольного інституту шляхетних дівчат вона у вересні 1885 р. була прийнята в консерваторію вільнослухачкою, а в січні 1887 р. звільнилася через хворобу.

Дружиною брата Катерини та Софії князя Олександра Дабіжі у 1894 р. стала графиня Софія Михайлівна Муравйова, фрейліна Імператорського двору, дочка відомого дипломата М.М. Муравйова, в 1897–1900 рр. міністра закордонних справ Росії. Влітку 1895 р. молодята гостювали в Романівщині, княгиня Софія була вже на останніх місяцях вагітності. До народження первістка Дабіжі готувалися вельми ґрунтовно, намічались грандіозні хрестини за участю високих гостей із Санкт-Петербурга.

Священик церкви Іоанна Богослова села Хаєнки Василь Фесенко-Навроцький вніс до метричної книги список восприємників та свідків майбутнього таїнства. Очолювала список Королева еллінів Ольга Костянтинівна (1851–1926) – велика княжна, племінниця імператора Олександра II, дружина другого грецького короля Георга I. А далі столична знать: граф Михайло Миколайович Муравйов із сестрою та сином, князь Микола Миколайович Гагарін (1823–1902) з дружиною та дорослими дітьми, графиня Ольга Георгіївна де-Бальмен (1829–1904). З боку нареченого записані князь Василь Дмитрович Дабіжа, його дочки Катерина та Софія, племінник Арістид Михайлович Дабіжа.

Однак заплановані урочистості зірвалася через раптову хворобу батюшки. Зїздив він до Ічні, де йому невдало видалили хворий зуб, що призвело до зараження крові. Батюшка зліг, здійснювати таїнство було нікому. Первісток Олександр народився 1 вересня 1895 р., восприємниками при хрещенні 21 вересня записані маловідомі персони. Запис про хрещення вніс священик Іоанн Стобецький, призначений до церкви в Хаєнках у грудні 1895 р., окрему сторінку із записом 1895 р. вміщено вже серед записів 1896 р. А Василь Фесенко-Навроцький помер 18 листопада 1895 р., почата ним сторінка у метричній книзі так і залишилася незаповненою.

Доля й надалі не була прихильною до юного князя Олександра Дабіжі. Його батько помер 14 червня 1899 р. в Царському Селі від туберкульозу, не проживши і 40 років, а мати померла у Флоренції 19 вересня 1901 у віці 29 років. Причиною смерті княгині Софії Михайлівни Дабіжі стала гастрична лихоманка, хвороба ще називалася мальтійською або середземноморською лихоманкою, тепер вона носить назву бруцельоз. Хвороба на початку 20-го століття була

маловивченою, ефективно лікувати це інфекційне захворювання не вміли.

Олександр у віці 6 років лишився круглим сиротою, його опікуном був призначений камергер Імператорського двору граф Олександр Миколайович Муравйов, брат покійного дідуся Михайла Миколайовича. У 1902 р. Олександр перебував у Німеччині, проживав у Баден-Бадені під опікою прабабусі з боку матері, княгині Олександри Миколаївни Гагаріної. У лютому 1902 р. опікунами малолітнього князя в Борзнянському повіті Чернігівської губернії були призначені його рідні дід і бабуся по батькові, але 20 грудня 1902 р. князь Василь Дабіжа помер, а через півтора роки померла і княгиня Анастасія. Опікуном залишався граф Олександр Миколайович Муравйов, на той час із Македонії до Одеси після вбивства чоловіка, російського консула в Бітолі Олександра Аркадійовича Ростковського, повернулася княжна Катерина з дітьми, вона й забрала до себе племінника.

Сім'я Катерини проживала в Одесі, а літо проводила у маєтку Романівщина. Княгиня Анастасія Дабіжа у своєму духовному заповіті, затвердженому до виконання 27 вересня 1904 р., заповіла маєток Романівщину своєму онуку, князю Олександру Олександровичу Дабіжі, а до досягнення ним 21 року маєток знаходився у володінні Катерини та її сестри Софії. Княжна Софія, за чоловіком Коз, проживала у Франції, тому Катерина Ростковська керувала Романівщиною одноосібно, часто залишаючись у маєтку у господарських справах до пізньої осені.

Княжна докладно описує перебування в маєтку у своїх спогадах. У метричних книгах церкви Іоанна Богослова також містяться записи, що відображають перебування сім'ї Ростковських у Романівщині. Восприємниками при хрещенні селянських дітей та при одруженнях мешканців хутора Романівщина записані діти Катерини Борис та Марія Ростковські, князь Олександр Дабіжа, а також вихователь дітей Павло Комліченко. Хрещення дітей та участь у вінчаннях було усталеною традицією, господарі Романівщини охоче відгукувалися на прохання та запрошення мешканців хутора.

Вже в юності Марія Ростковська вирізнялася підвищеною релігійністю і дуже цікавилася церковними обрядами, вона навіть сама виявляла ініціативу, щоби взяти в них участь. Так, у записі від 8 жовтня 1905 р. про хрещення доньки Анастасії у селян Федора та Ганни Шевченків вказана «изъявившая записаться восприемницей Мария Александровна Ростковская», було їй тоді 17 років.

Борис Олександрович
Ростковський. 1915 р.

Діти княжни Катерини та племінник Олександр навчалися в Одесі, а 1909 р. князь Олександр Дабіжа вступив до Олександрівського ліцею. Катерина винайняла квартиру в Санкт-Петербурзі в доходному будинку К. М. Соколовського на Великому проспекті, 79 Петербурзької сторони і розривалася між Санкт-Петербургом та Одесою, де в гімназії навчався син Борис. У свою відсутність вона залишала сина під опікою Павла Комліченка, вихователя та друга сім'ї.

У 1912 р. Борис Ростковський закінчив 5 класів гімназії в Одесі та продовжив навчання у Санкт-Петербурзі у приватній гімназії А.Х. Юргенсона. Через три роки він закінчив повний курс гімназії, отримавши в кінці квітня 1915 р. атестат, і 4 серпня 1915 р. був зарахований на юридичний факультет Петроградського університету. Професію юриста Борис Ростковський обрав, швидше за все, під впливом свого наставника Павла Комліченка, який закінчив юридичний факультет у

1914 р.

А далі свої корективи внесла перша світова війна, у травні 1916 р. Борис Ростковський був призваний на військову службу. Відповідно до Свідоцтва про явку до виконання військової повинності його зарахували до ратників ополчення другого розряду. З університету був тимчасово відрахований 7 вересня 1916 р., і далі вступив на навчання до Пажеського корпусу.

Відповідно до наказу з військового відомства з 20 жовтня 1914 р. Пажеський корпус, як і інші військові навчальні заклади, було реорганізовано для прискороної підготовки офіцерів у чотиримісячний термін. Борис Ростовський навчався в останньому наборі пажів (випуск 1 лютого 1917 р.). Після закінчення навчання був призначений у чині прапорщика у лейб-гвардії Єгерський полк, дислокований у Петрограді. Прослужив трохи більше місяця: 12 березня під час подій Лютневої революції полк перейшов на бік повсталих, у столиці почали роззброювати офіцерів, мали місце обшуки, розправи та вбивства.

Останній випуск Імператорського Пажеського корпусу в Петрограді. 1 лютого 1917 р.

Відомостей про Бориса Ростковського після його вимушеного звільнення з армії немає, можливо, він разом із матір'ю виїхав на Чернігівщину в маєток Романівщину. Наявні документальні відомості датуються вже другою половиною 1918 р.

Борис Ростковський проживав у Одесі в будинку батьків по вул. Новосельського, у цей період місто знаходилося під владою Української держави гетьмана П. Скоропадського і було окуповане союзними гетьману австро-німецькими військами. У вересні 1918 р. подав прохання для зарахування до Новоросійського університету. Ректору Петроградського університету 18 вересня 1918 р. було направлено клопотання з проханням переслати до Одеси документи з університетської канцелярії, вони були отримані 26 листопада.

Швидше за все, Борису Ростковському так і не вдалося продовжити навчання в Новоросійському університеті, надто вже складною і мінливою була тоді політична ситуація в місті.

У грудні 1918 р. австро-німецькі війська відбули на батьківщину, а до міста увійшли війська Директорії УНР. Їх вибив із Одеси білогвардійський загін генерала Гришина-Алмазова, тоді ж у порту висадився французький експедиційний корпус військ Антанти. Вони й поділили місто на дві зони впливу.

Алмазівці намагалися створювати бойові білогвардійські загони, проводячи у місті мобілізацію місцевих жителів, ймовірно, тоді прапорщик Б. Ростковський і опинився у складі Добровольчої армії. Відомо, що далі він служив у Збройних Силах Півдня Росії, але жодних подробиць немає, як і інформації про його долю. Борис Ростковський вважається з 1920 р. зниклим безвісти.

До двоюрідного брата Бориса Ростковського, князя Олександра Дабіжі, доля була більш прихильною. Коли Бориса призвали на військову службу, Олександр також вирішив стати військовим, на початку травня 1916 р. він вступив у Пажеський корпус, полишивши навчання в Олександрівському лицейі. Князь, як неповнолітній, не міг самостійно приймати такі рішення, але він отримав дозвіл від Катерини Ростковської, призначеної 24 квітня 1915 р. Дворянською опікою на його ж прохання другим опікуном.

Після чотирьох місяців навчання, якраз у своє повноліття, був призначений з пажів у

прапорщики (випуск 1 вересня 1916 р.) і направлений на фронт до Чеченського кінного полку з перейменуванням у корнети.

Чеченський кінний полк входив до складу Кавказької тубільної кінної дивізії. В історії за нею закріпилася назва Дика дивізія, мусульман до армії не призивали, дивізія, сформована у серпні 1914 р. за наказом Миколи II, складалася з добровольців, набраних на Кавказі. На службу молоді горяни-мусульмани вступали у своєму національному одязі, зі своїми ж кіннями, кинджалами та шашками. У військах джигітів забезпечували лише гвинтівками та платили місячну платню по 20 рублів.

Першим командиром Кавказької тубільної кінної дивізії був великий князь Михайло Олександрович Романов, молодший брат Миколи II. Власних офіцерських кадрів у дивізії не вистачало, офіцерський корпус поповнювався добровольцями. Служити в Дикій дивізії було престижним серед вищої російської знаті, у тому числі і кавказької, служили там султани і хани, грузинські та абхазькі князі і навіть перські принци, а також представники знатних князівських та графських родів Росії і європейської знаті.

Офіцери Кавказької тубільної кінної дивізії. 1917 р.

Корнет Чеченського кінного полку князь О.О. Дабіжа 6 вересня 1916 р. подав у Петроградську дворянську опіку прохання про припинення опікунства у зв'язку з досягненням повноліття та видачу йому посвідчення, а у жовтні 1916 р. видав довіреність помічнику присяжного повіреного у м. Ніжині А. Л. Розову на ведення всіх судових та адміністративних справ, а також справи про введення у володіння маєтком Романівщина.

Але у володіння маєтком князь так і не вступив, Жовтневий переворот та наступні катастрофічні для імперії події застали його на фронті. У чині поручика служив у Татарському кінному полку тієї ж дивізії, а далі розділив долю понад мільйона громадян Російської імперії, ставши вимушеним емігрантом. Проживав у Берліні, помер у Німеччині після 1961 року.

Таким чином, знайшлося багато нової інформації про дворянський рід Величків, зокрема, про дітей Василя Львовича Величка, хоча зібрані дані і не є повними та вичерпними. Залишаються, зокрема, невідомими обставини смерті Андрія Величка та доля його сестри Анастасії. По Романівщині не з'ясовані період життя Бориса Ростковського з березня 1917 р. по вересень 1918 р. та його служба в Білій армії. Також поки що немає відомостей про сім'ю князя Олександра Олександровича Дабіжі. Це вже задачі подальшого пошуку, який в історичних дослідженнях, як свідчать наведені результати, дійсно не має меж.